

nos rétegsort figyeltünk meg. A rétegsor bontása során csak szórványos régészeti leletanyag került elő (pattintott kőeszköz, római- és őskori kerámiatöredékek). A Szentendrei út mentén húzott árok Ny-i metszetében, az újkori feltöltés alján, annak részeként egy ponton nagy mennyiségű római kori építési törmelék, terrazzo-darab és fehér festett vakolattöredék került elő. Elképzelhető, hogy a Szentendrei út közelében római kori épületet bontottak el az újkori tereprendezések során, és ennek maradványa látszódott a metszetfalban, de idekerülhetett a feltöltéssel együtt is.

Bár a régészeti szempontból negatív eredménnyel záruló szondázás során elsősorban geológiai képződményeket figyeltünk meg: homokdomb, sekély lejtős területek; az újkori töltés alján jelentkező római kori épület-törmelék utalhat a közelben szétrombolt épületre.

T. LÁNG ORSOLYA

88. Budapest, III. Reményi Ede utca 2.

Ó, Ró

2004. október 27. és november 4. között szondázó kutatást végeztünk a telken, irodaház építését megelőzően. Egy 5×5 m alapterületű szelvényt nyitottunk. A közel 3 m vastag gázgyári hulladékból álló feltöltést gépi erővel távolítottuk el, ezt követően kézi erővel dolgoztunk. A szelvényben találtunk egy sárgásbarna-fekete elválást, mindkét rétegből vegyes, újkori és elsősorban őskori leleteket találtunk. A fekete rétegből néhány laposra faragott (római) kő is előkerült. A sárgásbarna agyagréteg alját nem értük el a megásható mélységen belül, a fekete réteg alatt egy vékony, sötétszürke, majd egy borzasztó keményre száradt, egészen világosszürke színű iszaprétegbe jutottunk. Itt minden bizonyosan korábban vízfolyás lehetett. A két réteg találkozásánál egy szinte teljesen elmállott téglafal állt, amelyből alapvetően újkori bélyeges téglákat szedtünk ki, de akadt a falban római tegula, valamint római és őskori kerámia is. Egyéb objektumként csak két újkori beásás említhető.

BUDAI BALOGH TIBOR

89. Budapest, III. Solymárvölgyi út 8–12.

R

2004. október 20–25. között családi ház építését megelőzően végeztünk szondázó jellegű kutatást a telken (hrsz.: 20643/4). Két kutatóárkunkat a ház kitűzött alapterületén (15×11 m) belül nyitottuk meg a rendelkezésre álló felület mintegy kétharmadának igénybevételével. A terület lehumuszolása után egy sötétsárga, erősen agyagos réteg jelentkezett a felszín alatt 45 cm-rel, melybe egy 1,75 m átmérőjű, 50 cm mély középső rézkori (protoboleráz időszak) gödrön kívül csak a jelenkori szőlőműveléshez kapcsolódó objektumok mélyültek. A telep részeként értelmezhető állatcsont- és kerámiatöredékek kerültek elő. A ház alapo-

zására kijelölt, a szondázó árkok által meg nem kutatott terület gépi lehumuszolása után további objektumokat nem figyeltünk meg.

T. LÁNG ORSOLYA – M. VIRÁG ZSUZSANNA – HAVAS ZOLTÁN

90. Budapest, III. Szentendrei út 139.

Ró

2004. szeptember 6. és november 9. között végeztük el az ún. „Peristyl-ház” (hrsz.: 19343/8) régészeti feltárását és műemléki helyreállításának előkészítését. A régészeti kutatást az NKA Régészeti és Műemléki Szakkollégiuma pályázatán elnyert összeg tette lehetővé.

A hosszúkás, úgynevezett fésűs elrendezésű épület az aquincumi polgárváros ÉK-i részén található, a Duna felé futó K–Ny-i főútvonal mentén. A területet a korábbi kutatások már két alkalommal érintették. Északi részét 1890–91-ben Kuzsinszky Bálint ásta, aki itt padlófűtéssel ellátott lakóhelyiségeket és *atrium*-szerű bejárati helyiséget talált. Az épületegyüttes déli felét 1944–47 között Szilágyi János kutatta, aki az itt talált mészkő préslap és tárolóvermek alapján szőlő- vagy olajfeldolgozó műhelyként azonosította a ház déli traktusát.

Az ideai feltárás csak az épület déli, ún. műhelyrészlegét érintette. Itt a korábbi kutatási eredmények alapján egyrészt feladatunk volt az eredmények hitelesítése, illetve az épület periódusainak pontosabb meghatározása, és a helyiségek funkciójának tisztázása. Igyekeztünk minden helyiségnek legalább egy ponton a „teljes” rétegsort megvizsgálni. Az épület déli traktusában körvonalazódni látszik egy legalább négy periódusú épületegyüttes, amelynek helyiségeit szinte a római kor teljes időszakában különféle ipari célokra használták.

A „Peristyl-házat” – Szilágyi J. feltárása nyomán – a bor- vagy olajfeldolgozással hozták összefüggésbe. A feltárás eredményei alapján – a déli traktus fennállásának valószínűleg teljes időtartama alatt – valóban ipari jellegű volt: a korábbi épületekben (3. és 4. horizont) azonban fémfeldolgozás folyhatott (igen nagy mennyiségű vassalak, vastöredék), míg a későbbi időszakokban (1. és 2. horizont) már állatcsont feldolgozását végezheték itt. A csontanyag jellege alapján (sok szarv) bőrfeldolgozásra és enyvkészítésre gondolhatunk (tűztér, platformok, illetve a Szilágyi J. által dokumentált tárolóvermek). Az itt végzett igen tűzveszélyes ipari tevékenységek sokszor vezethettek az épület helyiségeinek leégéséhez: szinte minden horizonthoz tartoznak hamus, faszenes rétegek. Hirtelen történt pusztulásokra utalnak azok az egész, vagy nagyrészt ép edények is, amelyek a különböző horizontokhoz kapcsolható rétegekből kerültek elő.

A keltező értékű leletanyag (érmék, sigillata) alapján már most érzékelhető, hogy a nagyobb átépítési fázisok időpontjai megegyeznek az aquincumi polgárváros más részein megfigyelt periodizációval. A jelenleg legkorábbinak tartható kőfalak Trajanus uralmának időszakára keltezhetőek (4. horizont), míg a két eltérő ipa-